

Эмгектин корголушун камсыз кылуу боюнча иш берүүчүнүн (директор, окуу бөлүмүнүн башчысы) милдеттери.

Эмгекти коргоо боюнча иш берүүчүнүн негизги милдеттери жана эмгекти коргоодо кесип уюмдары менен түзүүчү келишимдер:

Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 6-бөлүндөгү эмгекти коргоо жана социалдык өнөктөштүк боюнча КРнын 2003-жылдын 25-июлундагы №154 жана 2003-жылдын 1-августундагы «Эмгекти коргоо боюнча» КРнын №167 мыйзамдарынын негизинде, билим берүү тармактарынын жетекчилерине (директор, окуу бөлүмүнүн башчысы) төмөнкү милдеттер жүктөлөт:

1. Окуу тармагынын жүрүшүндө эмгекти уюштуруу жана эмгекти коргоо боюнча санитардык-гигиеналык ченемдерди жана стандарттарды сактоону камсыз кылуу.
2. Жумушчу орундарын тиешелүү техникалык жабдуулар, эмгекти коргоо боюнча укуктук нормативдик актылар менен камсыз кылуу.
3. Жаңы имараттарды, курулуштарды, лабораторияларды, мастерскойлорду, котельныйларды, кочегаркаларды ж.б. пайдаланууда уруксат берүүчү уюмдардын комиссияларынын (билим берүү органы, санэпидемстанция, мамлекеттик өрт коопсуздугу, мам.техникалык тескөөчү) чечимдерин камсыз кылуу.
4. Кокусунан болуучу өндүрүштүк кырсыктарды КРнын 2001-жылдын 27-февралындагы №64 токтомуна ылайык жобонун негизинде иликтөө жүргүзүүнү жетектөө.
5. Иш берүүчү кызматкерлерге алардын кызматтык милдеттерин аткаруу менен байланышкан жана иш берүүчүнүн аймагында да, анын чегинен сырткары да, ошондой эле кызматкердин иштеген жерине келе жатканда же жумуштан кетип бара жатканда иш берүүчү тарабынан берилген транспортто майып болуу, кесиптик ооруга чалдыгуу же ден-соолугуна келтирилген башка зыян (эмгектик мертинүү) үчүн жоопкерчилик тартары эскертилет.
6. Кызматкерлерди кезексиз медициналык текшерүүдөн өткөрүү.

7. Кызматкерлерди эмгекти коргоонун талаптарына окутуу , үйрөтүү жана билимдерин текшерүү , эмгекти коргоонун талаптарына окутуудан , үйрөтүүдөн жана билимин текшерүүдөн өтпөгөн адамдардын иштөөсүнө жол бербөө.

8. Жумуш орундарын эмгекти коргоонун шарттары боюнча аттестациялоону өткөрүү.

9. Кызматкерлерди өндүрүштөгү бөөдө кырсыктардан жана кесиптик ооруга чалдыгуудан милдеттүү социалдык камсыздандыруу.

10. Өрт өчүрүүчү аспаптарды жана химиялык кислоталарды сактоочу кампалардын коопсуздугун уюштуруу.

11. Жаңы окуу жылынын башында кабинет башчылары , өндүрүштүк окууда иштегендер , лаборанттар ж.б. менен киришүү нускалоосун өткөрүү.

12. Эмгек жамаатынын келишиминин аткарылышы боюнча отчет берүү.

13. Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2002-жылдын 25-мартындагы №161 токтому менен бекитилген «Эмгектин өзгөчө зыяндуу шарттарында иштеген кызматкерлердин эмгек акысы тууралуу» жобонун негизинде кошумча акы төлөөнү ишке ашыруу.

милдеттери.

4. Мугалимдердин , жалпы эле кызматкерлердин жана окуучулардын өздүк гигиенасы.

Физика мэдээлэлдээ техникчлүк коорсуудук

Санитардык – гигиеналык ченемдердин сакталышынын талаптары:

1. Эмгек шарттарын жакшыртуу боюнча негизги иш чаралар.
2. Милдеттүү медициналык текшерүүдөн өтүшүн ырастоо.
3. Лаборатория жана мастерскойлордун жарыктыгы , желденилип туруш милдеттери.
4. Мугалимдердин , жалпы эле кызматкерлердин жана окуучулардын өздүк гигиенасы.

Физика кабинетинде техникалык коопсуздук эрежелери

1. Мугалимдин көрсөтмөсүн так аткаруу ;
2. Жумуш орударын мугалимдин уруксатысыз таштап кетпөө;
3. Материалдарды , приборлорду , куралдарды иш столуна мугалимдин көрсөтмөсү менен ирээттүү коюу;
4. Ишке киришүүдөн мурда анын маанисин , аткаруу иретин терең окуп үйрөнүү ;
5. Электр чынжырын чогултууда же андагы приборлорду алмаштырууда , ондоого чынжырды ток булагынан ажыратуу;
6. Тапшырмага керек болбогон приборлорго тийбөө ;
7. Мугалимдин уруксатысыз ток булагына туташтырбоо ;
8. Өткөргүчтөрдүн толук изоляцияланганына көңүл буруу. Электр чынжырын чогултууда өткөргүчтөрдүн клеммаларын пайдалануу ;
9. Байкоодо жана изилдөөдө , электр чынжыры менен иштөөдө өтө тыкан болуу ;
10. Конденсаторго электр чынжырын ажыратканда да тийбөө жана разряддоо керек ;
11. Электр приборлорунда чыңалуу байкалса , дароо мугалимге кабарлоо ;
12. Ишти аткарып бүткөндөн кийин , ток булагынан ажыратып анан электр чынжырын жыйноо.

Химия кабинетинде техникалык коопсуздук эрежелери.

1. Химиялык заттарды кол менен кармоого, даамын татууга болбойт;
2. Заттарда кандайдыр бир жыт чыкканы байкалса, аны бетке жакын кармап жыттоого болбойт. Себеби дем алуу органын дүлүктүрүшү мүмкүн;
3. Мугалимдин уруксаатысыз белгисиз элементтерди кармабоо керек;
4. Тажрыйба жүргүзүүдө химиялык заттан аз дозасын пайдалануу;
5. Айрыкча щелочтуу кислоталар менен иштөөдө сак болуу;
6. Эгер кокусунан кийимге, колго кислота же щелоч тийсе тезинен суу менен жууп салуу;
7. Ар дайым таза лабораториялык идиш колдонуу;
8. Заттардын калдыгын кайра таза зат салынган идишке кошпоо;
9. Газ жылыткыч, спиртовка жана электр жылыткыч менен иштөөдө төмөнкү эрежелерди сактоо керек;
 - газ жылыткыч менен иштөөдө биринчи ширеңкени күйгүзүп, андан соң газды акырын ачуу керек;
 - күйүп турган, спиртовка менен экинчи спиртовканы күйгүзүүгө болбойт. Себеби спирт төгүлүп кетип чоң жалын пайда болушу ыктымал;
 - күйүп турган спиртовканы капкагы менен жаап гана өчүрүү керек.
 - иш убактысы бүткөндө газ кранын жабуунун унутпоо.

2. Жумуш орундарын аттестациялоодо төмөнкү шарттар берилет :

- Иштегендер үчүн өндүрүшкө (окууга) зыяндуу же кооптуу таасир этиши болтурбоого же азайтууга, ошондой эле булгануудан коргоого арналган каражаттар менен камсыз болушу.
- Кызматкерлерди (мугалимдерди) өндүрүштүн же кооптуу факторлору таасир этишин болтурбоого же азайтууга, ошондой эле булгануудан коргоого арналган каражаттар менен камсыз болушу.
- Жаңы имараттар , курулуштар , лабораториялар , мастерскойлор тиешелүү уюмдардын комиссиясынын (санэпидстанция , мамлекеттик өрт коопсуздугун сактоо , мамлекеттик техникалык инспекция) уруксатынын негизинде болуусу.
- Кызматкерлердин санитардык-гигиеналык жана техникалык коопсуздукту сактоого ылайык атайын кийимдер менен камсыз болуусу.
- Химия – физика кабинеттеринин аянттары 66 чарчы метр , лабораториялардыкы 15 чарчы метрден кем болбоосу керек.
 - техникалык коопсуздукту сактоочу нускаманын болушу.
 - кабинеттердин жана лабораториялардын жарык жана жылуу болушу.
 - химия кабинеттеринде суу түтүгү аркылуу муздак жана жылуу суунун болушу.
- Кабинеттерде техникалык коопсуздук ченемдеринин сакталышы боюнча каттоочу журналдардын болушу.
- Химия , физика кабинеттерде медициналык аптекалардын болушу.

Информатика кабинетиндеги техникалык коопсуздук эрежелери.

1. Жалпы жобо :

1.1. Берилген нускаманын сакталышы информатика сабагынан берген мугалимдер менен окуучулар үчүн милдеттүү ;

1.2. Компьютерди үйрөнүүчүлөрдүн милдеттери:

- компьютердик техникага аяр мамиле кылуу ;

- мугалимдин уруксаатысыз компьютерди ордунан жылдырбоо ;

1.3. Дисплейдин экранынын жарык менен камсыз болушу керек , мында аны күн нурунун түз түшүшүнөн сактоо зарыл ;

1.4. Кабинеттин айнеги ачык түрдөгү штора менен тагылуусу.

2. Окуунун башталышында , жүрүшүндө жана бүтүшүндө коопсуздуктун сакталышы:

2.1. Окуунун башталышындагы окуучулардын милдеттери:

- кабинетке мугалимдин уруксаты менен кирүү , аппаратурага сүйкөнбөө ;

- олтуруучу орун даярдоо ;

- мугалимдин уруксатысыз аппаратураны күйгүзбөө ;

- көзү начар көрсө очки тагынуу ;

- электр точкасына туташтырууда аяр болуу.

2.2. Сабактын жүрүшүндөгү окуучулардын милдеттери :

- ПЭВМден 50-70 см аралыкта олтургучка түз отуруу ;

- бир сабакта ПЭВМ менен 20-25 минутадан ашык олтурбоо ;

- ар бир 15 минутада көзгө гимнастика жасоо ;

- техника менен иштөөдө ар бир мүчүлүштөр боюнча мугалимге билдирүү .

2.3. Сабактын жүрүшүндө окуучуларга тыюу салынат:

- нымдалган кол жана кийим менен иштөөгө ;

- мугалимдин көрсөтмөсүнөн сырткары иш аткарбоого ;

- өз алдынча экранды которбоого ;

- өз алдынча техниканы ондоого.

2.4. Сабактын аткарылышындагы окуучунун милдеттери :

- аппаратураны булагынан ажыратуу ;

- иштөө орундарын иретке келтирип , мугалимдин уруксатысыз чыгып кетпөө.

3. Авариялык жагдай пайда болгондогу талаптар :

3.1. Эгерде кандайдыр бир башка жыт чыкса , аппаратураны өчүрүп , мугалимге кайрылуу керек ;

3.2. Аппаратура көрсөтпөй жатса , тезинен мугалимге кайрылуу ;

3.3. Кокусунан өрт корпкунучу туулса , мугалимдин көз алдында кабинеттен чыгуу ;

3.4. Кокусунан жеңил мертинүүгө чалдыкса , мугалимге жардам сурап кайрылуу.